Türk Edebiyatında Söylev

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 **1–b 2–c 3–a**
Türk edebiyatında söylev örnekleri Kök Türk Kitabeleri'nden günümüze kadar uzanır.

2 **D – Y – D – D – D**
Kül Tigin Yazıtı'nın yalnızca batı yüzü Çincedir; diğer yüzleri Kök Türkçedir.

3 **E) Vilhelm Thomsen**
Thomsen yazıtların alfabesini çözerek Türk dili tarihine büyük katkı sağlamıştır.

4 **Tonyukuk – Bilge Kağan**
Yazıtlar sırasıyla 720-725?, 732 ve 735 yıllarına tarihlenir.

5 **A) Bilge Kağan**
Yazıtı, Kül Tigin'in ağabeyi Bilge Kağan diktirmiştir.

6 **D) Gençliğe Hitabe**
Gençliğe Hitabe, Nutuk'un son bölümüdür.

7 **D) Dağ Yolu**
Hamdullah Suphi'nin konuşmaları Dağ Yolu-1 ve Dağ Yolu-2'de toplanmıştır.

8 **I. Murad (Murad Hüdavendigâr) – millî**
Konuşma, askerleri ortak bir duygu etrafında birleştirmeyi amaçlar.

9 **E) Nurullah Ataç**
Nurullah Ataç deneme türünün temsilcisidir.

10 **B) Türk edebiyatında romanın ilk örneği olması**
Kitabeler söylev niteliğinde metinlerdir; roman türüyle ilgisi yoktur.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **A) Hedef kitleye doğrudan seslenilmesi**
"Ey Türk gençliği!" hitabıyla dinleyiciye doğrudan seslenilmiş ve ona görev yüklenmiştir.

12 **D – D – D – D – Y**
Hamdullah Suphi'nin şiir ve söylevlerinde Namık Kemal'in etkisi görülür.

13 **C) Aruz ölçüsüyle yazılmış gazeller**
Aruz ve gazel, İslamiyet'in kabulünden sonra gelişen divan edebiyatına aittir.

14 **Konuşan: Bilge Kağan · Yazıya geçiren: Yolluğ Tigin**
Yazıt, Kül Tigin'in ağabeyi Bilge Kağan'ın ağzından yazılmıştır.

15 **D) Onuncu Yıl Nutku**
Atatürk bu söylevi Cumhuriyet'in onuncu yıl dönümünde, 1933'te okumuştur.

16 **A) Dilin tarihî süreç içinde ses değişimlerine uğradığını**
Sözcük aynı kökten gelmekte, yalnızca sesleri değişmiştir.

17 **B) Halide Edip Adıvar**
Halide Edip, 1919'daki Sultanahmet mitingindeki konuşmasıyla tanınır.

18 **Örnek: Hükümdar kendini halkına karşı sorumlu görmektedir. Devletin gücü, halkın birliğine ve töreye bağlılığına dayandırılmıştır.**
Kitabelerde devlet adamının milletine hesap vermesi ve milletiyle hesaplaşması dikkat çeker.

19 **E) Kurgusal kahramanların maceralarını anlatan bir romandır.**
Nutuk, yaşanmış olaylara dayanan siyasi içerikli bir söylevdir.

20 **b (732) – d (1389) – c (1927) – a (1933)**
Yazıt 8. yüzyıla, Kosova Savaşı 14. yüzyıla, Nutuk ve Onuncu Yıl Nutku Cumhuriyet'e aittir.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **C) I, III ve IV**
Kül Tigin Yazıtı'nı ağabeyi Bilge Kağan diktirmiştir; II yanlıştır.

22 **B) II**
Kitabeler II. Kök Türk (Kutluğ) Devleti döneminde dikilmiştir.

23 **C) Vecize (özlü söz)**
Kısa, kalıcı ve düşünce yüklü bu söz bir vecizedir.

24 **E) Aynı sözün (Türk milleti) tekrarlanması**
Tekrar, söylevlerde vurguyu güçlendirmek için sık kullanılan bir yoldur.

25 **A) Topluluğu ortak bir amaç ve duygu etrafında birleştirmeyi hedeflemesi**

Diğer seçenekler bu söylevlerden yalnızca birine özgüdür.

26 **D) I. Murad'ın konuşması – İslamiyet'in kabulünden önce – Kök Türkçe yazılmıştır.**

I. Murad'ın konuşması İslamiyet etkisinde gelişen dönemin, 14. yüzyılın bir söylevidir.

27 **B) Yazıtların yalnızca savaş zaferlerini anlattığına**

Parçada kağanın "yalnızca zaferlerini anlatmadığı" açıkça belirtilmiştir.

28 **C) I, II ve IV**

Nutuk, Mustafa Kemal Atatürk'ün eseridir; III yanlıştır.

29 **D) Seslenme (hitap) bildiren sözün sonunda kullanılması**

Ünlem işareti, seslenme ve hitap sözlerinden sonra da kullanılır.

30 **Örnek: Benzerlik: İkisinde de bir devlet adamı milletine seslenir ve onu birliğe, bağımsızlığı korumaya çağırır. Farklılık: Kül Tigin Yazıtı taşa kazınarak Türk beylerine ve halkına seslenir; Nutuk ise kurultayda okunmuş, özellikle son bölümünde gençliğe sorumluluk yükleyen bir söylevdir.**

İki metin de söylev niteliğindedir; dönemleri, aktarım biçimleri ve özel hedefleri farklıdır.